

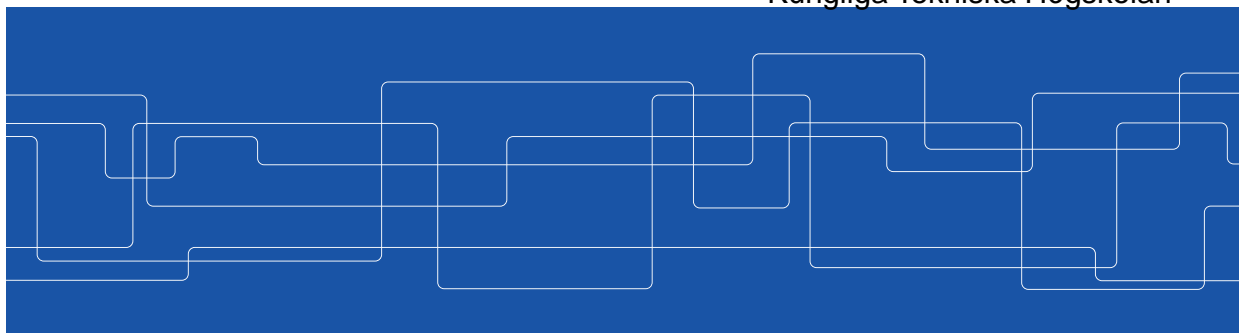
SLUTET ÄR NÄRA!

En provokation om framtidens VA

David Nilsson

WaterCentre@KTH

Kungliga Tekniska Högskolan

1

”Modernt VA” – en flertusenårig idé

Photo credit: Crucone / wikicommons

www.kth.se

2

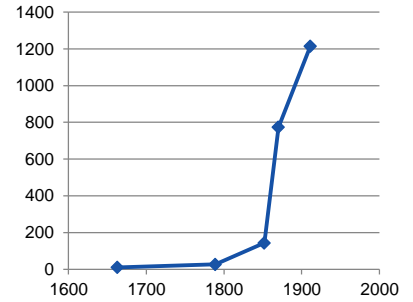

"Jag ska göra Paris till ett Rom av idag!"

G. Hausmann, prefect de la Seine 1853-1870

Paris avloppssystem i kilometer

Källa: Reid 1991

Photo: US public domain

www.kth.se

3

Dagens VA är "antikt" - inte "modernt"

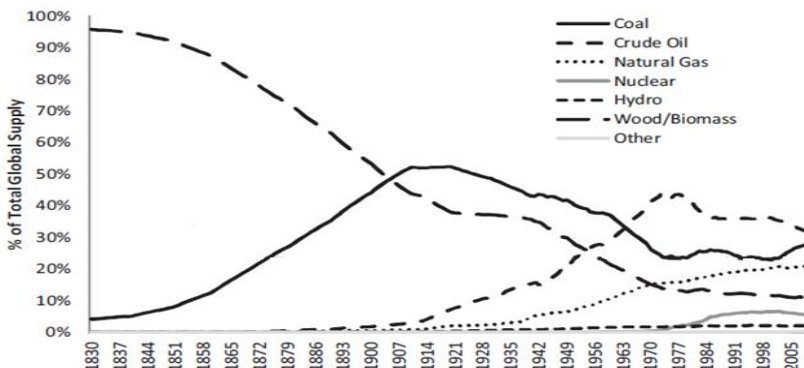
Foto: Avloppsläggning i Kungsgatan, Stockholm 1909. Stockholms Stadsmuseum, stockholmskallan.se

www.kth.se

4

Inget varar för evigt (exempel: globala system för energiförsörjning)

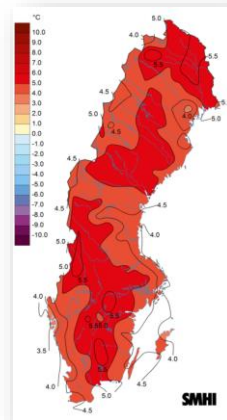
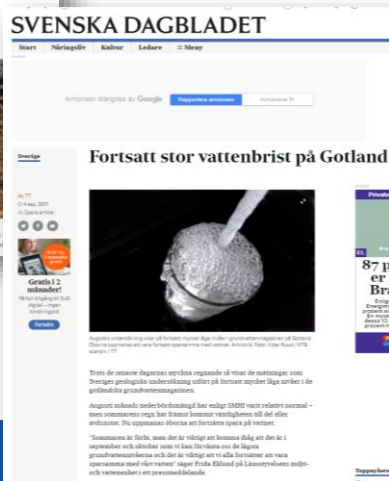
B.K. Sovacool / Energy Research & Social Science 13 (2016) 202–215

www.kth.se

5

Vattenbrist skapar förändringstryck och en de-stabilisering av historiska proportioner

Avvikelse från normal temperatur, juli 2018.

www.kth.se

6

7

8

Återvinning av vatten: projektet Circular Water Challenge på öar i Östersjön

Illustration: Christian Pleijel

www.kth.se

9

Återvinning av värme och vatten i fastigheter: forskningsprojektet SEQWENS

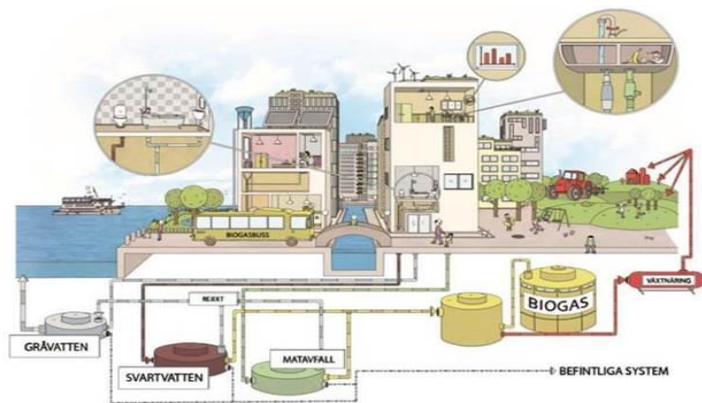

www.kth.se

10

Radikala off-grid lösningar hittar in i städerna

Helsingborg H+ <https://hplus.helsingborg.se/miljo/nytt-avfallssystem/>

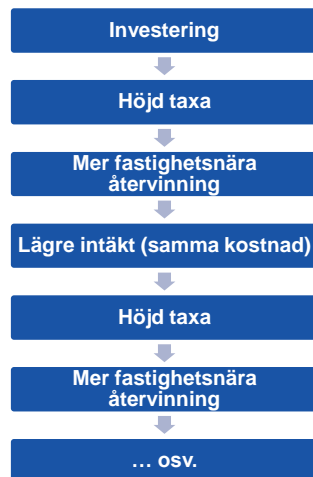
11

En möjlig "Death Spiral" för VA-systemen

Photo: Petar Milosevic. <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en>

12

Är slutet nära?

Foto: Bert Leandersson / Oggemannen

DAVID.NILSSON@ABE.KTH.SE